B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 29 en 30 november 1978 te Brussel gehouden 163e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, in het bijzonder artikel 75,

Gezien het van 2 oktober 1978 daterende verzoek van de Raad van de Europese Gemeenschappen om advies inzake voormeld voorstel (1),

Gezien Richtlijn 65/269/EEG van de Raad van 13 mei 1965 (2) – gewijzigd bij Richtlijn 73/169/EEG van 25 juni 1973 (3) – betreffende de eenmaking van bepaalde regels met betrekking tot de machtigingen voor het goederenvervoer over de weg tussen de Lid-Staten,

Gezien het op 19 oktober 1978 door zijn Bureau genomen besluit, de Afdeling voor vervoer- en communicatiewezen met het opstellen van een advies inzake dit voorstel te belasten,

Gezien het advies dat deze Afdeling tijdens haar 122e vergadering d.d. 15 november 1978 heeft opgesteld,

Gezien het mondelinge verslag van de heer Renaud, rapporteur (artikel 29 R.v.O.),

Gezien de beraadslagingen tijdens zijn 163e zitting d.d. 29 en 30 november 1978 (vergadering van 29 november 1978),

Overwegende dat de Economische Commissie voor Europa (VN) de (herziene) Resolutie nr. 119 betreffende de eenmaking van de voor vergunningen voor internationaal goederenvervoer over de weg gebruikte formulieren heeft goedgekeurd en haar Lid-Staten heeft aanbevolen, deze resolutie toe te passen,

Overwegende dat door toepassing van deze resolutie de eenmaking van de modellen van de vergunningen voor internationaal vervoer in een groot aantal Europese landen een feit zal worden en aldus het internationaal goederenvervoer over de weg zal worden vergemakkelijkt,

Overwegende dat de (herziene) Resolutie nr. 119 en het hierdoor ingevoerde model van vervoervergunning in overeenstemming met de in de Gemeenschap geldende bepalingen zijn,

Overwegende dat de herziene resolutie om deze redenen dient te worden overgenomen,

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT,

dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

Het Comité stemt met het voorstel van de Commissie in.

(1) PB nr. C 237 van 7. 10. 1978, blz. 3.
(2) PB nr. 88 van 24. 5. 1965, blz. 1469.
(3) PB nr. L 181 van 4. 7. 1978, blz. 20.

Gedaan te Brussel, 29 november 1978.

De Voorzitster
van het Economisch en Sociaal Comité
Fabrizia BADUEL GLORIOSO

Advies inzake een voorstel voor een richtlijn (EEG) van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever
(doc. COM(78) 141 def.)

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is bekendgemaakt in *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 135 van 9 juni 1978, blz. 2.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 26 april 1978 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van artikel 100 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 29 en 30 november 1978 te Brussel gehouden 163e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, in het bijzonder artikel 100,

Gezien het van 26 april 1978 daterende verzoek van de Raad van de Europese Gemeenschap om advies,

Gezien het op 25 april 1978 door het Bureau van het Comité genomen besluit, de Afdeling voor sociale vraagstukken met de voorbereiding van een advies en een rapport over dit onderwerp te belasten,

Gezien het door deze Afdeling tijdens haar vergadering van 16 november 1978 opgestelde advies,

Gezien het door de rapporteur, de heer Muhr, voorgelegde rapport,

Gezien de beraadslagingen tijdens zijn 163e zitting van 29 en 30 november 1978 (vergadering van 29 november),

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT:

dat met 83 stemmen vóór en 2 stemmen tegen, bij 9 onthoudingen werd goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

1.1. Het Comité kan zich verenigen met het door de richtlijn beoogde doel, de werknemers bij insolventie van hun werkgever, onafhankelijk van de ter zake geldende bepalingen, een meer doeltreffende bescherming te bieden.

Het is van oordeel dat de in de Lid-Staten geldende faillissementsrechtelijke bepalingen op zich niet voldoende zijn om de werknemers voor een verlies van de door hen verworven aanspraken te behoeden. Nog afgezien van het feit dat het hierin vastgelegde preferente karakter van hun vorderingen de werknemers niet baat wanneer de totale waarde van de failliete boedel niet voldoende is om de achterstallige schulden te honoreren, kan, indien deze privilegering te ver wordt doorgevoerd, ook de kredietwaardigheid van de onderneming worden aangetast. Banken en andere grote financiële instellingen verlangen in het algemeen pandrechten of andere zekerheden van ondernemingen waaraan zij krediet verlenen. Wanneer nu aan de werknemersaanspraken een dermate preferent karakter wordt toegekend dat er voor dergelijke zekerheden nog maar weinig speelruimte over is, dan heeft dit tot gevolg dat de financiële instellingen weer minder bereid zijn tot kredietverlening, met alle extra risico's voor de onderneming van dien.

1.2. Juist de werknemers worden bij insolventie van de werkgever bijzonder zwaar getroffen. Niet alleen raken zij hun betrekking kwijt, doch ook gebeurt het dikwijls dat de hun nog verschuldigde bedragen voor reeds verrichte arbeid niet worden voldaan.

1.3. Nog een nadeel voor de werknemers, die voor hun eigen levensonderhoud en dat van hun gezin volledig op hun arbeidsinkomen zijn aangewezen, is het feit dat er met de afwikkeling van de faillissementsprocedure in het algemeen veel tijd heengaat. Zelfs wanneer in de loop van de faillissementsprocedure blijkt dat er nog vermogen is waaruit de achterstallige schulden aan de werknemers geheel of gedeeltelijk kunnen worden voldaan, vindt de uitbetaling vaak pas jaren later plaats. De in de tussentijd optredende geldontwaarding moet daarbij dan nog op de koop toe genomen worden.

1.4. Faillissementen zijn een verschijnsel dat inherent is aan een markteconomie. In een dergelijk economisch bestel is „bankroet" in het algemeen het resultaat van een eliminatieproces. Daarom moet in een markteconomie altijd met de mogelijkheid van een faillissement rekening worden gehouden.

1.5. Het faillissementsrisico kan slechts ten dele op rekening van de huidige economische situatie worden geschreven. Het is ook in zekere mate het gevolg van het toenemend kapitaalgebruik en het feit dat de economie niet voldoende financieringsmogelijkheden biedt. Daarbij komt dan ook nog de voortschrijdende technologische ontwikkeling. Bedrijven die deze ontwikkeling niet (kunnen) bijhouden, boeten aan concurrentievermogen in en staan onvermijdelijk aan een groter faillissementsrisico bloot.

1.6. Ook kunnen faillissementen worden veroorzaakt door structurele wijzigingen, die een wereldomspannend probleem vormen. In dit verband moet ook een zekere betekenis worden toegekend aan de industriële ontwikkeling in de landen van de derde wereld, daar deze noodzakelijkerwijs een verplaatsing van produkties met zich meebrengt. Dit kan gevolgen hebben voor de betrokken communautaire ondernemingen die zich niet tijdig aan de gewijzigde situatie aangepast hebben of aanpassen kunnen.

1.7. Op grond van deze overwegingen is het Comité van mening dat de in het voorstel voor een richtlijn beoogde financiële bescherming voor de werknemers niet alleen voor deze categorie belangrijk is. Deze is eveneens

in het belang van de ondernemer en dient ook het algemeen economisch belang. Zonder adequate bescherming zou het nl. kunnen gebeuren dat zelfs tijdelijke financiële moeilijkheden van de werkgever reeds tot onzekerheid en onrust onder zijn personeel leiden. Vooral werknemers met goede kwalificaties die zonder probleem een betrekking bij een ander bedrijf kunnen vinden, keren het bedrijf dan dikwijls als eerste de rug toe. Daardoor wordt de werkgever echter in nog grotere moeilijkheden gebracht. Het bestaan van een onderneming die zeker nog had kunnen worden voortgezet, komt dan door het vertrek van het leidinggevend personeel en de gekwalificeerde werknemers pas echt in gevaar.

1.8. Op grond van bovenstaande overwegingen acht het Comité het juist, ter waarborging van de aanspraken van de werknemers, buiten de faillissementswetgeving om aanvullende mechanismen in het leven te roepen, te meer daar in een aantal Lid-Staten van de Gemeenschap reeds mechanismen bestaan.

2. Bijzondere opmerkingen

2.1. *Artikel 1*

2.1.1. Het Comité stelt zich op het standpunt dat de richtlijn alleen van toepassing kan zijn indien er sprake is van een arbeidsverhouding (In plaats van de begrippen „arbeidsverhouding" en „opleidingsverhouding" en van de begrippen „werknemer" en „leerling", hanteert het Comité in zijn advies slechts de termen „arbeidsverhouding" en „werknemer"). Wel geeft het toe dat de beantwoording van de vraag of deze arbeidsverhouding al dan niet aanwezig is, in grensgevallen bepaalde moeilijkheden kan opleveren. Het Comité gaat er echter vanuit dat de begrippen „arbeidsverhouding", „werknemers" en „werkgevers" door de in de Lid-Staten geldende nationale wettelijke bepalingen toereikend worden gedefinieerd.

2.2. *Artikel 2*

2.2.1. In verband met het begrip „insolventie" wijst het Comité erop dat het er hier niet om gaat een uitputtende beschrijving te geven van alles wat in de Lid-Staten onder insolventie wordt verstaan. In artikel 2 wordt het begrip insolventie uitsluitend „in de zin van deze richtlijn" gedefinieerd. Indien deze definitie als te beperkt wordt beschouwd, kan hoogstens worden besproken of deze richtlijn ook op andere situaties moet worden toegepast.

2.2.2. Het Comité is ervan uitgegaan dat het bij de sub c) genoemde stillegging van een bedrijf wegens insolventie vanzelfsprekend om een feitelijke staking van de bedrijfsactiviteit moet gaan. Het vindt evenwel niet dat uitdrukkelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen een „tijdelijke" en „definitieve" stillegging, daar een dergelijk onderscheid interpretatiemoeilijkheden kan doen ontstaan en tegelijkertijd ook situaties kan scheppen waarin de werkgever zijn verplichtingen jegens de werknemer kan ontduiken.

2.3. *Artikel 3*

2.3.1. Volgens het Comité zou de term „oprichten" (van fondsen) in de aanhef van dit artikel zo kunnen worden uitgelegd dat de Lid-Staten ertoe moeten worden verplicht ter verwezenlijking van het door de ontwerprichtlijn beoogde doel „nieuwe, aanvullende fondsen" op te richten. Het Comité meent dat het vooral uit zuinigheidsoverwegingen ook mogelijk moet zijn reeds bestaande fondsen te gebruiken, te meer daar dergelijke fondsen in de meeste Lid-Staten reeds voorhanden zijn.

2.3.2. Het Comité is van oordeel dat het begrip „fonds" te beperkt is. Het gaat er nl. om de werknemers te garanderen dat hun aanspraken zullen worden gehonoreerd, en zulks buiten de wettelijke faillissementsprocedure om. De wijze waarop dit gebeurt, door middel van een „fonds" of via andere gepaste middelen, is van ondergeschikt belang en moet aan de Lid-Staten worden overgelaten. Het Comité stelt derhalve voor de aanvangszin van dit artikel als volgt te formuleren:

> „De Lid-Staten *treffen* de *nodige maatregelen* om te garanderen dat onvervulde, voor het intreden van de insolventie van de werkgever ontstane aanspraken van de werknemers, worden gehonoreerd; bedoeld worden aanspraken . . .".

Met het doel er geen enkele twijfel aan te laten bestaan dat alle uit de arbeidsverhouding voortvloeiende aanspraken van de werknemers worden bedoeld, stelt het Comité voor deze eerste zin van dit artikel verder in de volgende bewoordingen te stellen:

> „De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om te garanderen dat alle onvervulde, voor het intreden van de insolventie van de werkgever *uit hoofde van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, collectieve arbeidsovereenkomsten en persoonlijke overeenkomsten* ontstane aanspraken van de werknemers, worden gehonoreerd; bedoeld worden aanspraken . . .".

2.4. *Artikel 4*

2.4.1. In aansluiting op de ten aanzien van artikel 3 voorgestelde wijziging, stelt het Comité om de aldaar genoemde redenen voor, de aanvangszin van artikel 4 als volgt te formuleren:

> „De Lid-Staten mogen de betalingsverplichting *in het kader van de ingevolge artikel 3 vastgestelde maatregelen* beperken, echter ten hoogste tot . . .".

2.4.2. Het Comité acht het in artikel 4 gemaakte onderscheid voor de beperking in de tijd van de betalingsverplichting gerechtvaardigd. Het wijst erop dat het bij de sub a) genoemde aanspraken gaat om uit de arbeids-

verhouding voortvloeiende doorlopende, terugkerende prestaties, zoals het arbeidsloon. De sub b) van dit artikel bedoelde aanspraken omvatten daarentegen eenmalige prestaties die alleen in verband met bepaalde gebeurtenissen, zoals bij ziekte, met Kerstmis enz. worden uitgekeerd. Het binden van de sub b) bedoelde aanspraken aan een tijdvak van drie maanden zou tot zeer onbillijke resultaten voor de werknemers leiden.

2.5. *Artikel 5*

2.5.1. Het Comité wijst erop dat in het merendeel van de Lid-Staten waar reeds maatregelen in de zin van het voorstel voor een richtlijn zijn vastgesteld, de financiële middelen alleen door de werkgevers worden opgebracht. Dit is ook gerechtvaardigd, aangezien de insolventie van de werkgever geheel buiten de invloedsfeer van de werknemers ligt en louter en alleen een bedrijfsrisico is. Derhalve rijst de vraag of de huidige formulering („de middelen mogen niet alleen door de werknemers worden opgebracht") wel correct is.

2.5.2. Overigens gaat het Comité ervan uit dat de Lid-Staten ook de mogelijkheid hebben de door hen te nemen maatregelen met overheidsmiddelen te financieren.

2.5.3. Het Comité is van oordeel dat het aan de Lid-Staten moet worden overgelaten op nationaal niveau te regelen op welke wijze de rechthebbende werknemer om betaling dient te verzoeken. Derhalve stelt het voor, in artikel 5, sub c), de zin „Het verzoek kan mondeling . . . worden gedaan." te schrappen.

2.5.4. Gezien deze overwegingen en tevens in overeenstemming met de ten aanzien van artikel 3 voorgestelde wijzigingen, zou artikel 5 als volgt moeten luiden:

„De Lid-Staten treffen de in artikel 3 bedoelde maatregelen met inachtneming van de volgende beginselen:

a) Wanneer een fonds met de uitvoering van de maatregelen wordt belast, dient het vermogen daarvan volledig gescheiden te zijn van het bedrijfsvermogen van de werkgever en zodanig te zijn belegd, dat het niet vatbaar is voor een procedure wegens insolventie;

b) de middelen moeten door de werkgevers worden opgebracht. De overheidsinstanties kunnen ook bij de financiering betrokken worden, evenals – eventueel – de werknemers;

c) betaling geschiedt op verzoek van de rechthebbende werknemer. Het is ontvankelijk vanaf het intreden van de insolventie en dient binnen zes maanden te worden gedaan;

d) de betalingsverplichting van het fonds tegenover de rechthebbende werknemer ontstaat ongeacht de vraag of de betrokken werkgever al dan niet voldaan heeft aan zijn verplichtingen, zoals deze voortvloeien uit de krachtens artikel 3 door de Lid-Staten te treffen maatregelen;

e) de Lid-Staten mogen de betaling slechts afhankelijk stellen van het feit dat de aanspraken onbestreden zijn of aannemelijk worden gemaakt.".

2.5.5. Het Comité gaat er overigens van uit dat de Lid-Staten instanties in bepaalde bedrijfstakken of economische sectoren kunnen belasten met de uitvoering van de door hen vastgestelde maatregelen en dat de noodzakelijke financiering in deze sectoren plaatsvindt.

2.5.6. Naar de mening van het Comité zou in de richtlijn tegelijkertijd moeten worden bepaald dat vorderingen van de werknemers op de werkgevers die door dergelijke instanties worden voldaan, op laatstgenoemden overgaan. Aldus zouden deze instanties zich op de werkgevers kunnen verhalen.

Gedaan te Brussel, 29 november 1978.

De Voorzitster
van het Economisch en Sociaal Comité
Fabrizia BADUEL GLORIOSO

BIJLAGE

bij het advies van het Economisch en Sociaal Comité

Onderstaand wijzigingsvoorstel werd tijdens de beraadslagingen verworpen:

Op blz. 4, par. 2.2.1 en 2.2.2, door de volgende tekst te vervangen:

„De Afdeling merkt op dat het in die gevallen waarin de sub a) bedoelde procedure niet plaatsheeft, niet duidelijk is op welk tijdstip de toestand van insolventie moet worden geacht te zijn ingegaan. De noodzaak bestaat dus voor de sub b) en sub c) genoemde omstandigheden een op objectieve wijze te bepalen tijdstip te definiëren. Hiertoe zou men de beide onder b) en c) van artikel 2 genoemde voorwaarden door een nieuwe voorwaarde van de volgende strekking kunnen vervangen:

b) deze procedure wegens de financiële situatie van het bedrijf of op grond van enigerlei betrouwbare documenten, dan wel gezien de feitelijke situatie, daardoor de ontoereikendheid van de activa van het bedrijf ondubbelzinnig wordt aangetoond, als zinloos moet worden aangemerkt. Of een dergelijke situatie zich voordoet moet worden vastgesteld door de gerechtelijke instantie, die op verzoek van de betrokken werknemer, met de grootst mogelijke spoed tot een uitspraak dient te komen.".

Toelichting

Het wijzigingsvoorstel spreekt voor zich zelf.

Uitslag van de stemming:

stemmen vóór: 7, stemmen tegen: grote meerderheid, onthoudingen: 31.

De volgende passage uit het advies van de Afdeling werd wegens de goedkeuring van het tijdens de beraadslagingen ingediende desbetreffende wijzigingsvoorstel veranderd:

Blz. 7, par. 2.5.4, sub b)

b) de middelen kunnen door de werkgevers, de werknemers en de overheid worden opgebracht, doch nooit door de werknemers alleen.

Uitslag van de stemming over het desbetreffende wijzigingsvoorstel:

stemmen vóór: grote meerderheid, stemmen tegen: 3, onthoudingen: 9.

Advies inzake de voorstellen van de Commissie betreffende „het schema 1979 van de algemene tariefpreferenties van de Europese Gemeenschap"

(doc. COM(78) 470 def.)

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is nog niet bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.*

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 13 oktober 1978 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van artikel 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 29 en 30 november 1978 te Brussel gehouden 163e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien de bepalingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 198,

Gezien het verzoek om advies van de Raad van de Europese Gemeenschappen d.d. 13 oktober 1978,

Gezien het besluit van zijn Bureau d.d. 18 oktober 1978 de Afdeling voor externe betrekkingen te belasten met het opstellen van een advies over dit onderwerp,

Gezien het advies dat door deze Afdeling tijdens haar vergadering van 14 november 1978 is uitgebracht,

Gezien het door de rapporteur, de heer Cremer, voorgelegde rapport,